

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Éves 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Az angol királyné és a székely nép találkoztak. Magyar ünnep az újjáépített ősi templomban.

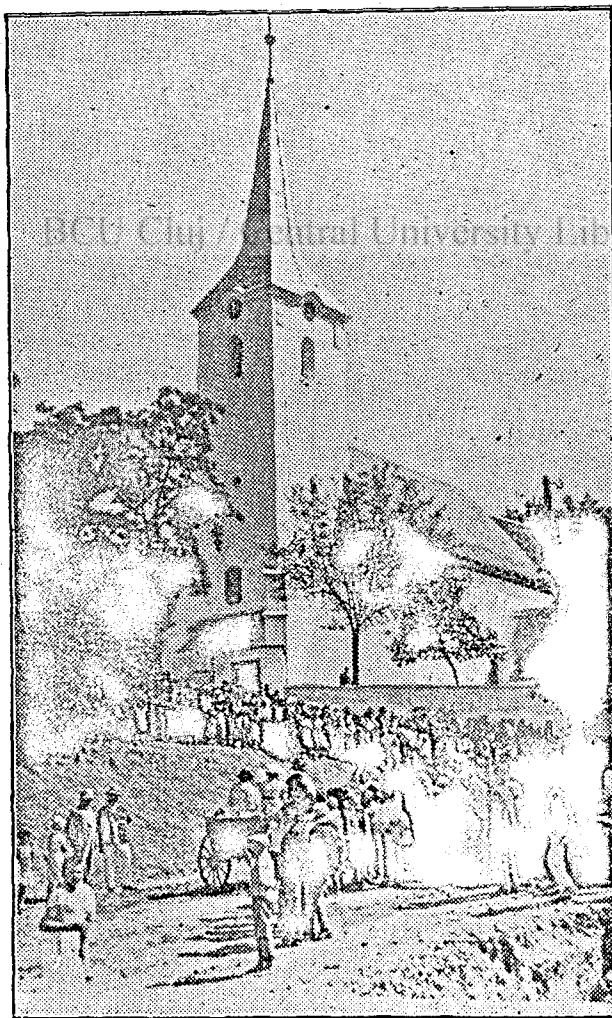
Ragyogó nyári vasárnapon gyönyörű magyar ünnep volt egy újjáépített ősi templom tornya alatt a Küküllő völgyében. A székely nép egy csendes falujában, a magyar főúri Rhédey-család ősi földjén. Ez a magyar templom, mint a többi, a népi sorsot könyörgő felkelt köti össze a földfeletti Égi Hatalmasság mindenkori és mindenek felett álló uralmával. De ennek az egyetlen magyar templomnak adódott az a rendelkezése, hogy összetartást tartson fenn a legnagyobb földi hatalom uralkodója és a szerény székely nép között.

A küküllőmenti falu református népének nagy gondja támadt, mielőtt az ősi templom falvai és régi emlékei bomladozni kezdtek. A székelység talán soha nem volt nagyobb, mint most, de az isteni segítségért könyörgő szolozsmák templomi hajlékának pótló szűkségét talán egyik nemzet sem érezhette át

helyebben, mint a mai. A templomot meg kellett menteni, átépíteni és csodás szépségeit leleleveníteni. A nép ebben a nehéz gond-

jában találkozott a hatalmas világbirodalom uralkodócsaládjának az istenes jólelkével.

Mary özvegy angol királyné úgy találta, hogy az a kárpátaljai falusi templom nemcsak a szegény székelyeké, hanem az övé is. És amikor hírt kapta a falu nagy gondjának, készséggel, őseit, családjának multját tisztelő érzésekkel vállalta, hogy a gondot a szegény székelyekkel megossza. Férjét, a világ legerkölcösebb uralkodóját, csak mostanában temették el; ekkora temetés még nem volt a földön. Fiának most készülnek a koronázására; ilyen fényes koronázása még nem volt földi uralkodónak. Nagyobb tiszteletet ember el nem érhet, mint amilyen a világ ennek a tisztelelkü királyasszonynak hódol, aki elküldte a Rhédeyek falujábanagyösszegű adományát, hogy az építés megindulhasson. A falu népe adta a maga kis filléreit és adta a nagyértékű közmunkát. Így valósult meg az újjáépítés nagy munkája s királyné és nép így adták az alkalmat arra, hogy e templomszentelés gyönyörű magyar ünnepünk lehessen.

A felszentelt templom.

Vásárhelyi János püspök prédikál a templom előtt.

Ezért sereglett össze annyi magyar, falvakból és városokból ezen a meleg, de tiszta fényben ragyogó vasárnapon a küküllőmenti magyarok temploma körül. Gyönyörű ünnepi alkalom volt ez a templomszentelés arra is, hogy a reformátusok új püspöke, Vásárhelyi János itt kezdje meg főpásztori tevékenységét. A küküllővölgyi falvakban, amelyeken áthaladt, szeretettel ünnepelték. Hatalmas tömeggé nőtt az ujjáépített templom körül az ünneplők közönsége, a szomszédos egyházmegyék, közeli és távoli magyarpárti tagozatok küldöttségei között megjelent az angol királyi család képviselőjében a romániai angol főkonzul is és az ő megjelenése hivatalosan is kifejezésre juttatta azt a kapcsolatot, amely elevenen él e szegény nép és a leghatalmasabb uralkodócsalád között. A templomszentelő püspök a református egyház két világi méltóságával, két főgondnokkal képviselte az egyházkerületet. *Teleki* Arctur gróf volt az egyik és *Bethlen* György gróf, az Országos Magyar Párt nagynevű elnöke a másik, ki maga is rokona az angol királyi családnak, mert az ő nagyanyja is ugyanabból a Rhédey-családból való volt, mint a Mary angol királynéé. Ő is el van telve főgondnoki hivatásán kívül, egyéni érdeklődésből is, annak a közösségnek az érzéseivel, ami e templomhoz és e templom révén a falu népéhez fűzi s az ő odaadó segítsége nélkül az ujjáépítés terve nem is valósulhatott volna meg. Ő juttatta el az angol konzul segítségével a hiradást az angol királynéhoz, hogy a Rhédeyek ősi földjének temploma az utódok jótéteményét várja. A mi nemzetünk történelmi multjából fakadt az a sok jóakarát, ami lehetővé tette, hogy az

ünneplő gyülekezet előtt megnyithatta Vásárhelyi János püspök az ujjáépített templom ajtóit:

— Ami hivatása volt a multban nemzedékeken át, töltse be azt még hosszú ideig.

A megnyitott templomba csak egy kis része juthatott be a hatalmas ünneplő közönségnek s ezért Vásárhelyi János püspök a templom körül táborozó nagy gyülekezetnek Isten szabad ege alatt is tartott felszentelő istentiszteletet. Az imádkozó sereg áhitattal hallgatta a főpásztor beszédét, aki a püspöki szék elfoglalása óta először jelent meg a nép között.

— Amikor először szólok az én népemhez — mondotta — ez az első szolgálatom gyönyörű bizonyágtétele az ősi hitünkhez való ragaszkodásnak.

A felszentelés utáni templomi ünnepélyen *Bethlen* György gróf főgondnok is felment a székekre s a népnek világi vezére arról tartott előadást, hogy a mindennapi élet körülményei között hogyan biztosíthatja a nép a saját jövőjét. Ez a templom is bizonyága annak, hogy multunkban nincsen szégyelni való, hagyományainkat hiven kell ápolni s ez a hűség fontosabb, mint az új idők sok divatos jelszava. Az ősi erkölcshez, a hithez, a nemzethez való ragaszkodásban mutatta meg azt az erőt, ami megtart a jövőre bennünket. A fehér asztalnál, amelynél az egyházközség megvendégelte magas vendégeit, *Bethlen* György gróf, a Magyar Párt elnöke *Mary* angol királynéra és uralkodó családjára mondott köszöntőt, annak a reményének adva kifejezést, hogy a legnagyobb világbirodalom e nagy hatalmu uralkodó családja ezután sem fogja rengeteg gondjai között ennek a kicsiny székel templomnak a sorsát ellefelejteni. Az angol birodalom romániai konzulja, *Ave Robertson*, beszédben válaszolt s kijelentette, hogy kötelességének tartja a főgondnok szavait legnagyobb helyen tolmácsolni.

A székel egyházközség lelkésze, *Fülöp* Ferenc templomi előadásában elmondotta, hogy a tizennegyedik században épült magyar templom a Rhédey család gondoskodása és áldozatai révén állotta ki a századok viharait s a kihalt Rhédeyek lelke jelentkezett az utódoknak, az angol királynénak és *Bethlen* Györgynek a nemes székekedeteiben, melyek a templomot új évszázadok számára megerősítették. Hiveinek, a gheorghe pädureni-i székelyeknek ajándékát nyújtotta át az ünnepek végén *Robertson* angol konzul és a Magyar Párt elnöke számára. Két emléktárgyat, remekfaragott kicsi székel kapukat, jelképes hálakifejezésül azért, hogy az utat a kis falutól a magas angol trónus felé megnyitották.

Az ősi templom felnyitott szépségeiben újból nyitva áll a hívők számára s meglepően tartja a kapcsolatot a kicsiny székel nép és a leghatalmasabb uralkodócsalád között.

Becsüljük meg vezetőinket!

Nem régen egy kedves ünnepélyen vett részt, melyen a község 29 évvel ezelőtt néhai jó tanítója iránti kegyeletes hála és szeretetét azzal fejezte ki, hogy sirvasráccsal bekerítettette s emlékének felállítására felemelő ünnepélyt rendezett. A érdemelt szeretetnek és tanítványi hála szép és méltó kifejezése, a hűségesen végzett munkának őszinte megbecsülése és értékelése volt ez az ünnep.

Mindnyájan szolgálunk e világban. Egy-egy eszmének, vagy egy közösségnek, vagy egy Urnak. S ebben a szolgálatban mindnyájunkra valamely hivatás, feladat bízott. Nem egyformák a táltumaink. Nem egyforma a munkakörünk, a megbízatásunk. Egyikre az ország kormányzása, a másikkra a föld megművelése, vagy a tollforrasztás, vagy a nép nevelése bízott. Egyikre a tanítás, a másikkra kevesebb, de mindnyájunkra a munka, a munkája, szolgálata aszerint és csak a munkában válhatik értékessé, vagy értéktelenné, hogy mekkora hűséggel végezzük a reánk bízott munkát.

A mai élet erkölcsi züllését semmi sem mutatja világosabban, mint az a sok hűtlen kegyetlenkedés, annak a sok anyagi és lelki hiányoknak felelőtlen és könnyelmű tékozlása, a hiányoknak naponként szemlélői vagyunk. Az élet lámpénztárt ép úgy lehet hűtlenül gondatlan, mint egy községet, vagy egy családot. Nem könnyű hűségesnek lenni egy munkában sem. Mégis talán-talán valamennyi között a legnehezebb, a legterheesebb a nép vezetőinek, nevelőinek, tanítóinak a munkája. Nemcsak azért, mert ma hatványozottan megterhelkedett mind a munka, mind a felelősség, hiszen kisebbségi helyzetünkben a nemzet-mentartó elem a falusi nép lett, nemcsak azért, mert őket éri a legtöbb megnemértés, a féltreértés, nemcsak azért, mert a leggyorsabban csak pusztába kiáltó szó marad még a legjobban szándéku szavuk is, hanem mert megállásig is sulyos és nehéz helyzetbe kerülnek. Viszont ők állanak hozzánk a legközelebb. A panaszunkat csak ők értik, fájdalmunkat csak ők tudják, gyermekeinket ők nevelik, jövőnkért a felelősséget ők hordozzák. Mindenkinél idogenebbek vagyunk és lehe-

tünk, de nekik mindig drágák, féltettek leszünk. Mert ők a testünkben való test, vérünkben való vér, testvéreink.

S mit adhatunk mi ezért nekik? Tiszteletet és megbecsülést. S ha reánk nem számíthatnak, kitől várhatnak akkor tiszteletet, megbecsülést, szeretetet, kenyeret? Ők ma nekünk minden. Lelki életünk irányítói, gazdasági, társadalmi kérdéseinkben tanácsadói, nemzeti nyelvünkben és kulturánkban oktatóink S mégis hány közösségben a meg nem értés, a közönyösség, gúny, tiszteletlenség és hálátlanság a meg nem érdemelt jutalmuk. Gazdakör, szövetkezet, dalárda, hitelszövetkezet, méhészet, egészségügy, kulturaház szervezése, vezetése, egyház, iskola gondja, ezer nehézségek megoldása reájuk vár, reájuk nehezedik. Ők tartják a jelent s építik a jövőt csakugyan s minden gondjuk arra irányul, hogy miképpen emelhetnék fel ezt a népet a porból s irányíthatnák emberibb élet felé. Ők az élő lelkiismeret köztünk. Zajtalan, csendes munkásai jövőnknek és megmaradásunknak. Pedig napról-napra kopottabb a ruhájuk, kevesebb a kenyerük, bizonytalanabb a megélhetésük.

Ezért nem szabad elfelejteni, hogy nagyon sovány kifejezése az minden külső szépsége mellett is a tanítványi hálának és szeretetnek, hogy holtá után megemlékezünk róla, vagy a sirját is bekerítjük, de míg él nyugodtan elnézzük talán azt is, ha éhezik. *Ne csak holtuk után, de még életükben legyünk teljes megbecsüléssel és elismeréssel nehéz, felelősségteljes munkájukkal szemben.* Ha szükség van rá, legyünk segítségükre anyagilag is. De főképp ne gáncsoljuk, hanem segítsük, támogassuk, mozdítsuk elő jószándéku terveiket és célkitűzéseiket. Legyünk elnézők, megértők gyengeségeikkel szemben. A kölcsönös megbecsülés a rend és fegyelem alapja. Ahol nincs tisztelet és megbecsülés a vezetőkkel szemben, ott felbomlik minden rend, félrebillen a lelki egyensúly és lehetlenné válik minden komoly szándéku munka.

Jó azért figyelni minden időben a prófétai szóra: „becsüljétek meg azokat, akik szólnak néktek az Isten beszédét”.

B. D.

Külföld.

Lesz-e béke a nagyhatalmak közt? Az angol-francia-belga találkozó Londonban csak egy napig tartott, de teljes eredményel végződött s máris ugy emlegetik, mint a legsikerültebb és a legrövidebb nemzetközi tanácskozást. Célja egy újabb locarnoi szerződés előkészítése volt, vagyis az eddiginél teljesebb és jobb béke biztosítása. A tanácskozó három hatalom a következőkben látja az erre vezető legjobb utat, kibocsátott hivatalos közleményük szövegét:

1. A főcél, amely felé valamennyi európai nemzet fáradozásainak irányulniok kell, a békének általános rendezés útján való megszilárdítása.

2. Ilyen rendezés csak valamennyi érdekelt hatalom szabad együttműködése révén érhető el és semmi sem ártana jobban az etekintetben megővendő reménységeknek, mint Európának látszólagos vagy valószínű széttagozódása különböző szövetségekre.

3. A három kormány tehát úgy vélekedik, hogy lépéseket kell tenni az öt locarnoi hatalom összejövetelének megszervezésére, mégpedig a legrövidebb időn belül.

A három állam nézete szerint az első megoldandó feladat olyan új egyezményről tárgyalni, amely alkalmas a rajnai kérdésben kötött locarnói egyezmény pótlására, továbbá minden érdekelt állam együttműködésével megoldani a németek március 7-i kezdeményezésével előállott helyzetet.

4. A három kormány érintkezésbe fog lépni a német Kormánnyal és az olasz Kormánnyal,

nyal, hogy megnyerje részvételüket az így ajánlott értekezleten.

5. Ha ezen az összejövetelen haladást lehet elérni, az európai békét érintő más kérdések szükségképen megvitatás alá kerülnek. Ebben az esetben szóba jöhet, hogy a vita anyagát oly módon terjesztik ki, hogy azzal megkönnyítsék — más hatalmak közreműködésével — ama problémák rendezését, amelyek megoldása fontosnak látszik Európa békeje szempontjából.

Az ismertetett irányelvek helyességét senki sem vonhatja kétségbe s még kevésbé azt, hogy megvalósításuk az egész emberiség fontos érdeke. Kérdés azonban, hogy mikor kerülhet sor komoly tárgyalásra a javasolt irányban. Mindenesetre biztató, hogy Olaszország is, Németország is kinyilvánította hajlandóságát a részvételre.

Az olimpiai tűz. Az ezer évek előtti görög ünnepi játékok mintájára az egész világ legkiválóbb testgyakorlói négy évenként összegyűlnek nemes versenyre a föld előre kijelölt egy-egy városában. Az idén Berlin, a német főváros látja vendégül a tornászokat, olyan tökéletes rendezéssel és szervezettséggel, amilyenre csak a németek képesek. A játékok ünnepélyességét nagyban emeli a szintén görög mintára készülő olimpiai tűz. Ennek lángját a görög játékok színhelyén, Olympiában gyújtották fel s fáklyába rejtve viszik Berlinbe Görögországon, Bulgárián, Szerbián, Magyarországon, Ausztrián, Csehországon és Németországon keresztül majdnem háromezer kilométeres úton ezeknek az országoknak kilométerenként felváltott testgyakorlói, hogy aztán Berlinben lángra gyujtsák a játékok egész ideje alatt égő tüzet. Ez a tűz az emberiség egységét jelképezi s ezt valószínűleg megmaguk a játékok is.

Bár az igaz béke ottlárán is fel lehetne gyújtani az örök lángot.

Borzalmas méreteket ölt a spanyol polgárháború. Ez a testvérharc még állandóan dühöng s eredményét az egészen ellentmondó közlések miatt még mindig nem lehet tudni. Csak az elkövetett szörnyűségekről érkező tudósítások látszanak hiteleseknek.

Nagy veszély van abban, hogy a spanyol zavarok nemzetközi bonyodalom keltésére is alkalmasak. Egy angol hadparancsnok ébersége akadályozott meg egy súlyos olasz-spanyol bonyodalmat azzal, hogy sikerült lebeszélnie egy olasz hadihajó parancsnokát abban, hogy az olasz székhat felgyújtása miatt ne bombázza

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

UJ CIMBORA

című képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor
Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5-

spanyol várost. Viszont megbízható adatok szerint francia nem hivatalos szerződés a spanyol kormányt, népedig a felkelőket látel repülőgépekkel és hadi-vel. Ilyen közbelépés pedig nagyobb mértékben alkal- a német-francia viszony bízására s ezzel a háborus zedelem fokozására.

Németország tízéves megnem- zedési szerződést fog fel- zani Csehországnak, ha ez zand szovjet kapcsolatairól.

Bizonyos, hogy a szerződés megkötése elmarad, mert a csehek nem válnak meg a szov- jettől. Nem fogja ezt megen- gedni Franciaország sem.

A danzigi kérdés. Danzig, a lengyel érdekből Németország testéről leválasztott és „önál- lóvá” tett nagy kikötőváros a legnagyobb erővel igyekszik visszatérni a nagy német hazá- hoz s emiatt a legbarátságtala- nabb viszonyban van az el- lenőrzésére kirendelt nemzet- közti biztossal. Lengyelország-

ban nagy izgalommal nézik a helyzet alakulását s aggodalom- mal figyeli ezt Anglia is. Addig nincs veszély, amíg Németor- szág nyugton marad, de ki tudja azt, hogy ez meddig fog tartani?

Eden és a kisebbségek. Az angol külügyminiszter egy hoz- zántételezésre az alsóház- ban kijelentette, hogy nézete- szerint az utódállamoknak kö- telessége megtartani a kisebb- ségi jogok védelmére kötött nemzetközi szerződéseket.

Igaz, jó embertől búcsúzunk.

A mai élet nehéz bonyodalmai között jóindulattal és bölcs belátással lehet az ellentéteket mindakét fél megele- zésére megoldani.

Szerencsére mindakét ország külső kép- telete — Bukarestben a magyar, Budapes- ten a román követség — a békés viszony fenntartásán dolgozik. Különösen mi éreztük ennek a gyümölcsét, transylvániai magyarok, akiket a rokonság, gazdasági érdekek szálai kötik napnyugati testvéreinkhez.

Számunkra az érintkezés fenntartásának legfontosabb eszköze a cluji magyar kirendeltség volt. Ennek a szellemétől, irányától függött, hogy kapcsolatainkat a törvényes keretek között meg tudtuk fenntartani és jogos érdekeink megvédelmezésére fordíthatjuk.

Mindent abból az alkalomból említjük fel, hogy a magyar kirendeltség vezetője, igazgatója: Dávid Mihály augusztus elsejével nyugdíjra állásától. Dávid Mihály számára a búcsúzó levél jó búcsú előlépést jelent. A magyar kormány ugyanis fontos hatáskörrel a Duna- menti kikötővárosban, Galacban levő magyar kirendeltség vezetőjévé nevezte ki.

Bár örülünk Dávid Mihály kitüntető megnevezésének: fájdalmas meghatódását ér- zünk távozásán. Dávid Mihály nyolc éven át

gondviselés-szerű rátermettségével vezette kényes hivatalát. Nyílt szívű, jó kedélyű, nyájas modorú ember volt, aki a legegyszerűbb emberek ügyes-bajos dolgait éppen olyan lelkiismeretes gondnal, segítőkészséggel látta el, mint a két ország között felvetődött nehéz feladatok megoldását. Mi, idevaló magyarok, méltán büszkélkedtünk az ő kiválóságaival, mert eredetére nézve közü- lünk való volt: a Braşov melletti hét magyar falu egyikének szülőtte.

Nevelése, háboru előtti foglalkozása hazarészünk kedves légkörében tölt el, tehát a magyar, román, német honfitársak lelkü- letét, érzésvilágát egyformán ismerte. Ezért sem ítéleteiben, sem eljárásaiban nem tévedett, itt is, ott is teljes megbecsülést tu- dott kivívni magának.

Olvasóink ügyes-bajos dolgaival, útlevel- ügyével, okmány-beszerezések kérdésével gyak- ran fordultunk hozzája s mindig a legjobb akaratra találtunk. Búcsúzása alkalmával mindnyájunk nevében hálás köszönetet mon- dunk szives magatartásáért. Szívvel kíván- juk, hogy a kitüntető megbízásnak jó egész- séggel, testi-lelki frissességgel tudjon meg- felelni.

„Magyar Nép“-et terjeszteni magyar kötelesség!

Belpolitikai hírek

Elmaradnak a községi választások. Egyideig úgy állott a helyzet, hogy a kormány a községi tanácsválasztásokat augusztus hónap folyamán kiírhatja. Közben azonban a helyzet megváltozott. Legújabb hírek szerint a községi választásokat nem fogják megtartani. Hír szerint a választások főképpen azért maradnak el, mert a kisebbségek által lakott vidékeken a kormány nem tud kellő eredményt elérni.

Titulescu kérni fogja a nemzetközi Duna-bizottság megszüntetését. 1856-ban a Duna forgalmának szabályozására, Bécsben nemzetközi bizottságot alakítottak. A bizottság feladata volt, hogy vitás hajózási ügyekben döntsön és egyáltalában mindenre vigyázzon, ami a dunai hajóforgalommal áll kapcsolatban. Fontos feladata volt a nemzetközi Duna-bizottságnak, hogy a folyó medrének hajózhatóságát állandóan figyelemmel kísérje és kotrógépek segítségével, különösen a Duna torkolata körül, állandóan hajózható állapotban tartsa a folyam medrét. Titulescu külügyminiszter kijelentette, hogy az 1856-ban szervezett Duna-bizottság Románia felségjogait sérti és ezért Románia kérni fogja a bizottság megszüntetését.

Vajda Maniu ellen. Vajda Sándor volt miniszterelnök Dej-en éleshangu beszédben kelt ki hajdani fegyvertársa, Maniu Gyula ellen. Vajda kijelentette, hogy Maniu leutánozta az 6 programját. Ezért nagyon csunya dolog, hogy állandóan támadja őt. Vajda beszédben kijelentette, hogy őszintén ki-

rálypárti és Spanyolország szomorú példájára utalva, annak a felfogásának adott kifejezést, hogy a királyság a legjobb kormányforma.

Madgearu ellen izgat egy szélsőséges ujság. Madgearu, volt miniszter feljelentette a „Porunca Vremii” nevű szélsőséges irányzatú ujságot, hogy élete ellen törő büncselekedetre bujtogat. A volt miniszter feljelentése szerint az említett ujság olyan izgató cikket közölt, amelynek hangjából Madgearu komolyan következett arra, hogy merényletet készítenek elő személye ellen.

Mihalache nagy beszédet mondott Câmpulung-ban. A román nemzeti parasztpárt Câmpulung-i nagygyűlésén Mihalache feltűnést keltő beszédet mondott. Beszédében részletesen foglalkozott belpolitikai kérdésekkel és beszámolt a külpolitikai helyzetről. A belpolitikára nézve kifejtette, hogy az országban belső háborúság van, holott minden erőt összpontosítani kellene, mert háború küszöbén állunk. Mihalache szerint az orosz-német háború veszedelemre fenyeget. Németország ugyanis határainak mostani alakban való épségben tartására vonatkozólag minden kötelezettséget visszautasított. Így európai háború következhetik be, amikor Románia és Csehszlovákia könnyen hadszíntérré válhatnak.

Inculetz belügyminiszter kilép a kormányból. Hír szerint Tatarescu miniszterelnök kormánya átalakítása alkalmával Inculetz belügyminisztert kihagyná a miniszterek sorából. A belügyminiszter Pop Valér eddigi igazságügyi miniszter lenne.

Hírteljesítés

Hélet a halálemelvény építői felett. A Cotroceniben összeomlott, ünnepi emelvény bányagyében ítéletet hozott a Bucaresti-i törvényszék. Az építési vállalkozókat másfél-másfél évre, két városi mérnököt egy-egy évre és több vádlottat néhány hónapi börtönre ítélték. A bíróság 518 kártérítést igénylőnek harmincemillió lejrt ítélt meg.

Ujabb csapás érte a Ghelintai iskolát. A sok megpróbáltatáson átesett Ghelinta-i katolikus iskolát ujabb csapás érte. Most végre, amikor sikerült az iskola befogadására alkalmas épületet megteremtteni, remélték a szülők, hogy a gyermekek szeptembertől kezdve a római katolikus iskolába járhatnak. Sajnos, a reménység szomorúságra változott, mert rendelet érkezett, amely megvonta a nyilvánossági jogot a Ghelinta-i telekezeti iskolától. A község lakossága mozgalmat indított, hogy a sérelmes rendelkezést vonják vissza.

Szobrot állítanak Budapesten Rákóczy Ferencnek és Báthory Istvánnak. Budapesten Kossuth Lajos szobrával szemben Rákóczy Ferenc szobrát állítják fel. A szobor Rákóczyt kétféleképpen ábrázoló ló hátán ábrázolja. Öt méter magas lesz. A Rákóczy szobor után Báthory Istvánnak emelnek szobrot. Báthory szobra a budai várban vagy a városllgetben kap helyet. Ünnepélyesen iktatták hivatalába Gheorgheni új plébánosát. A Szabó György apátplébános nyugdíjba vonulása következtében megüresült plébánosí tisztelet László Ignác főgimnáziumi hittan tanárral töltötték

A Bethlen-Kollégium gazdasági nevelő intézete.

Egy éve sincs még annak, hogy megnyitott Ciombrudon a reformátusok téli gazdasági és szőlészeti iskolája. Az iskola új épületben van elhelyezve, mely kimondottan erre a célra épült és magában foglalja a tanításhoz, bentlakáshoz és étkezéshez szükséges összes helységeket. Természetes, hogy vízvezetékekkel és villanyvilágítással is el van látva és bőséges alkalmat nyújt úgy elméleti, mint gyakorlati kiképzésre. A gyakorlati kiképzésre 20 kat. hold szántó és 35 kat. hold szőlőterület áll rendelkezésre. Van szőlő és gyümölcsoltvány iskolája, kis méretű bolgár kertészet, melyek mind alkalmat nyújtanak arra, hogy az ott végzett tanulók gazdaságuk eddigi jövedelmeit megsokszorozzák és e jövedelmezőbb gazdálkodást hazavie falvaikba, egyúttal egész vidékeket tereljenek a gazdasági fellendülés útjára.

Az iskolába való beiratkozáshoz, román állampolgárság, magyar anyanyelv, elemi iskolai 4 osztály elvégzése, feddhetetlen életmód, úgy a szülők, mint a beiratkozni szándékozó részéről és némi földbirtok szükségesegek. (Még kivánt birtoknagyság 2 hold szántó, vagy 1/4 hold termő szőlő). A felvételhez szükséges életkor a szakoktatási törvény szerint betöltött 14. életév, de ajánlatos, hogy 16 évesnél fiatalabbak ne iratkozzanak be az iskolába, mert nagyon fiatalok nem tudják olyan figyelemmel kísérni a tanítást, mint a fejlettebb korúak. A tanulók semmi néven nevezendő tandíjat nem fizetnek. Ellátási díj a hathónapi tanítási időre 3845 lei, mely 2 részletben fizethető és terményekkel is kiegyenlíthető előzetes egyezség szerinti árban. A tanítás minden év október 15-én kezdődik, április 15-éig tart és összesen 2 évre terjed. Bővebb felvilágosítást óhajtok forduljanak a Bethlen gazdasági iskolához, Aiud, Colegiul Bethlen, ahol részletes tájékoztatást kapnak.

A Bethlen gazdasági iskolát eddig is néhány olyan tanuló kereste fel, aki magasabb előképzettséggel rendelkezik a 4 elemi osztálynál, ezek nemcsak bőségesen találják gyönyörűséget a gazdasági tudományokban, hanem egyúttal megszabadulnak a hivatalnoki pálya egyre nyomasztóbbá váló elhelyezkedési nehézségeitől és családi birtokaikra visszatérve, gazdasági téren vezetői lesznek népünknek. Országunk magyar gazdái nagy érdeklődéssel nézik a Bethlen gazdasági iskola működését és alig telik el nap, hogy hazarészünk különböző vagyoni viszonyai között élő gazdái fel ne keressék az intézetet. A még el sem telt egy év alatt több mint 400 ilyen látogatója volt az iskolának kezdve az egyszerű kisgazdától egészen a középbirtokos mintagazdáig. Alig pár hete, hogy a távoli Cluj megye több községének gazdaifjai szekereken jöttek el megtekinteni az intézetet és azt 2 napig tanulmányozták.

Ma az intézet 80 tanuló befogadására van berendezve, mégis tanácsos, hogy a beiratkozni akarók minél előbb, de legkésőbb szeptember 1-éig adják be folyamodványaikat minden szükséges okmánnyal felszerelve az iskola igazgatóságához.

Hogyan épül a ref. kulturház Chideán? Szép példáját mutatták a chideai ref. hívek az összetartásnak, az egyház iránti hűségnek s annak, hogy népünk meg tudja érteni a mai idők parancsát és kötelességét. Nemcsak azáltal, hogy nemrégiben kulturház építését határozták el, melyben a különböző egyházi és kultur alakulatok otthont nyerjenek, nemcsak azáltal, hogy erre a célra a gyülekezet kevésszámú hívei egy nap alatt 17 ezer leit ajánlottak meg, hanem azáltal is, hogy papjuk

indítására és vezetésével aratáskor u. n. egyházi arató kálvát rendeztek, melyben mintegy százán vettek részt szívesen és örömmel s amely 3300 lei tiszta jövedelmet hozott a kulturház céljára. Szép nap volt, szép bizonyosság. Követésre méltó példa.

Gyilkosság a föld miatt. A Banat-i Banloc községben Striu Aurel gazdálkodó vitás földdarabka miatt összeveszett testvérbátyjával. Striu elhatározta, hogy megöli bátyját s így véget a családi viszálykodásnak. Egy napon, mikor bátyja a mezőn déli álmot aludt, Striu Aurel egy baltával agyonvagdalta. A Timisoara-i törvényszék a gyilkost tíz évi fegyházbüntetéssel sújtotta.

Elrabolt a sas egy kis gyermeket. Borzalmas eset történt az ausztriai Luerna község határában. Egy havasi tisztásos kis gyermekek játszódozta. Hatalmas sas csapott le és egy kis gyermeket elrabolt. A szőnyű jelenetnek a gyermek szülei is tanúi voltak, de nem tudták megakadályozni a kis gyermek elrablását.

Bajt okozott a háborus gránát. A Sibiu megyei Sebes község hegyei közé kirándultak Totán Vasile és Man Imilia fiatal emberek. Utközben gránátot találtak és játszódozni kezdtek azzal. A gránát felrobbant és a két fiatal embert súlyosan megsebesítette. Kórházban ápolják a sebesülteket, épülésükhöz nincs remény.

**Ka sikert akar elérni,
hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben**

Rablótámadás egy plébános

Zádor József, Petresti-i plébánoshoz három ember állított be, akik arra kérték, hogy nekik negyvenezer lejt adjon. Mikor a pap kérésüket megtagadta, erőlyesen lépésről lépésre fel és fenyegetőzni kezdtek. A plébános végül is engedve az követeléseknek, az egyház pénzeiből negyvenezer lejt átadott a rablótámadóknak. A rablók autót kocsikká alakítottak, és menekültek.

Balázs egy bírálatra. Az alábbi sorokat közlöm feleletül Deák Miksa cikkére, ami a „Magyar Nép”-ben jelent meg. Először is megköszönöm, egyszerű falusi emberként tapasztalataimnál egyebek miatt, mert az anyagiak nem számítanak ide.

Kedves uram! Önt a soraiból, egy kicsoda nem tudtam felfedezni, de arra kérem, tessék nekik még egyszer azt a könyvet megvásárolni, aminek minden száma még egyszer bírálat alá vett. Biztos vagyok benne, hogy Balázs Ferencet azok után nem fogja feltüntetni, amint azt a „Magyar Nép”-ben közzé tett bírálatban feltüntette.

Én az ő egyszerű híve, Balázs Ferencet jobban megismertetni szerettem volna a fentebb sorokban, mint ahogy ő a könyvében tette, nem tudom, mert ahhoz egy újabb könyv kellene és abban más emberekkel kellene összemérni, hogy újabb haragot szülne. Ezt ha megtehetem, se tenném, mert a bélyeg emberének érzem magam. Különben mi szüksége van nekem a könyv szerzőjének, hogy azt megvédjem, amikor a szerzők egy elismerő cikket írnak róla. De azt melegen ajánlom, hogy bővebb ismerkedés után, mint az önnel, megfontoltan gondolkozók jöjjenek hozzám, hogy mi falunkba. Biztosítom, hogy részben meglepetést és részben boldog meglepetést hoznak a saját megnyugtató

Felöklette a megvadult bika. A Banat-i Valea Lungă községben Nyitrai János gazdálkodót a falu határában megtámadta a község bikája. A bika a gazdálkodót többször a levegőbe dobta, majd összetaposta. A sulyosan sebesült gazdálkodót kórházba szállították. Egy napi szenvedés után meghalt.

Halál az országúton. Valea lui Mihai határában Orosz György, gazdálkodó szekerekkel ki akart térni az autóbussz elől. Lovai a motor zajától megijedtek és megbokrosodtak. A gazdálkodó a lovak közé esett. A sulyosan megterhelt szekér halálra gázolta.

Véres mulatság. Jacobeni községben táncot rendezett a fiatalok. A táncnak szomorú vége lett. Balázs János és Ráduly János legények összeszólkóztak. Nehány pillanat alatt előkerültek a bicskák és Balázs János holtan maradt a bálteremben. Ráduly Jánost és több társát letartóztatták.

Tűz pusztította el a termést. A Cluj közelében fekvő Panticu község székelyjei tűz ütött ki. A nagy meleg és szárazság következtében rövidesen lán-

gokban állott az egész termés. A tüzet nem tudták eloltani és így kétezeröttszáz kereszt gabona és a cséplőgép elégték. A kár meghaladja az egymillió lejt.

Felrobbant a cséplőgép. Rosiori de Vede, ókirályságbeli község határában felrobbant a gőzcséplőgép kazánja. A robbanás ereje ötszáz méter távolságra dobta a cséplőgép több száz kiló sulyu lendítő kerekét. A szétrobbant gép darabjai borzalmas pusztítást végeztek a munkások sorában. Kilenc ember szörnyethalt, tíz ember sulyosan megsebesült. A robbanás következtében tűz keletkezett és ennek következtében háromszáz szekér buza és husz kazal szalma hamvadt el.

Milliomosok munkásruhában. Ez a címe annak a rendkívül érdekes cikknek, amely *Tolnai Világlapja* új számában jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novelláin kívül számtalan pompás cikket, nagyszerű folytatásos regényt és közel száz remek képet talál az olvasó a népszerű képeslapban.

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatószámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj-Str. Baron L. Pop 5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 30 lel.

Tisztelettel: Nyitrai András.

Magyar orvos kltüntetö küldetése. Dr. Sebestyén Géza, a Turda-i kórház fiatal, nagy tudásu orvosa, néhány héttel ez előtt angliai tanulmányutrá indult. Angliában kltüntetö megbízatást kapott, gyarmati orvosnak nevezték ki. Sebestyén dr. lemondott a Turda-i kórházban viselt sebészorvosi állásáról és valamelyik angol gyarmaton elfoglalja új állását.

Kisgyermek szívet haláluk után sikerül életrekelteni? Assinevski moszkvai egyetemi tanár kísérletei szerint a kisgyermek szívet haláluk után legtöbbször sikerül ismét életre kelteni. A kísérletek szerint száz gyermek közül az egy hónapon aluli csecsemőknél nyolcvannak, az egy-hat hónap közötti kisgyermeknél hetvenegnek, a két éven aluliaknál ötvenötnek és a három éven aluli kisgyer-

mekeknél harmincháromnak sikerült a szívet ismét működésbe hozni. A szív működést a halál beállta után negyvennyolc órával még meg lehet indítani.

Székely legény halála Cluj-on. Lénárd János, 20 éves székely legény egy borpincében teljesített szolgálatot. A legény munkájában a villamos dróthoz ért és az áram agyon sújtotta. A szomorú végű Lénárd Jánost székely nemzeti viseletbe öltöztették és székely szolgaleányok és szolgáló leányok állottak őrséget ravatala mellett. Holttestét szülőfalujába szállították.

Meggyilkoltak egy magyar nyaralót a Fekete tenger partján. Tóth Sándor Buzeau-i illetőségű fürdővendéget Eforia fürdőhelyen megtámadták, megölték és kirabolták. A gonosztervek harmincezer lejt raboltak el Tóthtól.

Hidörzö katona halála. Gherzi közelében Pop Ioan hidörzöre kirendelt katona a sinek melett elaludt. A vonat dűlbörgésétől felriadt és a sinek közé ugrott. A motorosvonat kerekét halálra gázolták.

Bányamunkások szerencsétlensége. A Petroseni bányatelepen súlyos szerencsétlenség történt. Hat bányamunkással leszakadt a felvonókészülék és a mélységbe zuhant. A munkások közül négyen súlyosan megsebesültek, ketten könnyebb sebesüléssel kerültek ki a szerencsétlenségből.

Hamis pénzt gyártott a csendörörmester. Bucuresti külvárosában hamis pénzgyártó üzemet fedeztek fel. A pénzgyártó műhely a csendörörmester lakásán volt elhelyezve. Mihalca örmestert letartóztatták és bűntudósait nyomozzák.

Megjelent

Dr. NAGY ENDRE és Dr. SZASZ FERENC

GAZDASÁGTUDOMÁNY

című könyve.

A könyv 640 oldalon foglalkozik a gazdálkodás tudományával. — Kétszáznál több képet talál benne az olvasó. A könyv valóságos kincstára a gazdálkodás tudományának. A szerzők nagy gyakorlati tapasztalataikat és kiváló elméleti tudásukat sűrítették e könyvben, felhasználva a legújabb tudományos és gyakorlati eredményeket

A könyv valóságos lexikon, a lexikonok hibája nélkül.

Mindent megtalál benne a gazda, a gyümölcs- és szőlőtermelő. A 640 oldalas könyv keménytáblába kötve hallatlanul olcsó. A „Magyar Nép” és a „Mezőgazdasági Szemle” előfizetőinek a pénz előzetes beküldése mellett **csak 65 lej** és 15 lej portó költség. — Megrendelhető a

„MINERVA” Irodalmi és Nyomdai Műintézet R. T.-nál
CLUJ, Baron L. Pop ucca 3. szám.

E nagyszerű könyvnek egy gazda asztaláról sem szabad hiányoznia!

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Megjegyzések Nagy Albert kertészeti tapasztalataira.

A Magyar Nép július 18-án megjelent számában Nagy Albert kifogásolja a „hogyan élhet meg egy háromholdas kisbirtokos?” cikksorozatomban 1935. április 6-án megjelent cikkemet, amely a kisgazdákat arra hívja fel, hogy termeljenek a kertjükben tápláló zöldségeket.

Teljesen osztom Nagy Albert véleményét, hogy nem szabad minden kisgazdának eladásra zöldséget termelni, mert amint ő sem tudta eladni a termelt zöldségeit, úgy 1926-ban az én nyakamon is itt maradt egy rakás éaposzta és bizony alaposan reá fizettem a kertészkedésre. De kérдем Nagy Albertet, honnan olvasta az én cikkeimből a piacra való termelésre szóló oktatásomat? Seholse, mert én olyan tanácsot nem adtam és nem adok, amire magam reá fizettem. Kérem csak a Magyar Nép fent említett számát figyelmesen elolvasni, a cikk elején ez áll: *Mennyivel gazdaságosabb, ha ezt a kis területet zöldségfélék termelésével hasznosítják, ami ellátja az egész családot bőven nyári és téli zöldségfélékkel.*

A kifogásolt cikk egész terjedelmében azt igyekeztem megvilágítani, hogy mennyire fontos népelelmezési tekintetben a zöldségfélék fogyasztása. Mennyire nélkülözhetetlen a gyermekek fejlődésére a zöldségfélékben bőven meglévő vitamin.

Tudom, hogy vannak, akik azt mondják, 400 □-ön termelt zöldséget nem tud elfo-

gyasztani egy kis család, ha egy helyen 2—3 félét is termel egymás után. Megnyugtatom a kételkedőket, ekkora területre feltétlenül szüksége van egy kisgazda családnak, mert abból a burgonya, kender és répa jókora földet foglal le.

A vitát azzal zárom le, hogy csak az termeljen eladásra zöldséget, akinek az értékesítés biztosítva van, de viszont a család szükségletére minden magyar gazda termeljen bőségesen olcsó és egészséges tápláló anyagot tartalmazó zöldségféléket.

Engedje meg Nagy Albert, hogy a vélemény-mag termesztéséhez pár szóban elmondjam szerény véleményemet. A kisgazda csak annyi zöldségmagot termeljen, amennyi a saját és ismerősei szükségletére kell, mert azt eladni szinte lehetetlen. Egy komoly magkereskedő csak teljesen megbízható szakembertől fog zöldségmagot vásárolni. Csak magunkból induljunk ki. Vajjon venne-e valamelyik gazda a piacon árusított teljesen ismeretlen eladótól magot, és el merné-e azt vetni a kertjébe? Ugyebár nem! A kereskedelmi célra termelt zöldségmag termelése szaktudást igényel, amit csak hosszas tapasztalat útján lehet megszerezni. Mindenesetre, aki magtermeléssel akar foglalkozni, az elébb csak kicsiben csinálja és csak akkor fogjon hozzá nagyban, hogyha már biztosította az eladást.

Bodor Kálmán.

Arankairtas iránt érdeklődő olvasóink figyelmebe.

Előző számunkban közölt cikkünk széles körben keltették fel olvasóink figyelmét a úgy egyes gazdák, mint gazdakörök felfigyeltek a rezvedelmes élősdí irítására és számosan fordultak hozzánk közelebbi felvilágosítások és a „védőszerek „hét és félszázalékos gazdaengedménye” történő beszerzése végett. Tekintve, hogy hozzánkforduló olvasóink legnagyobb része még eddig csak kikapálással, vagy

felégetéssel (igen gyakran semmivel sem) védekezett az aranka ellen, azüskégeknek tartjuk a permetezéssel történő védekezésnek kifizetődő, vagy ki nem fizetődő voltáról megemlékezni.

Már előző számunkban kifejtettük olvasóinknak, hogy miért hátrányos az eddig használatos kikapálási, vagy felégetési védekezés rendszere. Célunk az élősdí elpusztítása, de ugyanakkor magának az anyanövénynek, a lucernának, vagy lóherének megmentése.

E célt legjobban úgy érjük

el, ha 5%-os novenda permet-anyaggal az előzetesen lekaszált foltokat kerti öntözőkannával alaposan meglocsoljuk.

Mindig kihangsúlyoztuk azonban, hogy ez a célszerű védelem csak akkor kifizetődő, ha az arankát azonnal irtjuk, amint az első foltokat észrevettük. — Mert ha a fertőzés már nagyon elterjedt, úgy a megjelölt védőszerezrel való permetezés annyira sokba kerül, hogy gazdáink, különösen terményeik értékesítése előtt, a szükséges összegeket nem tudnák előteremteni.

Olvasóink bizonyára tudják, hogy 1 kat. hold pontosan 375 négyzetméter, azt is olvashatták, hogy az 5%-os novendával készült oldatból minden négyzetméter fertőzésre 1 liter permetlé locsolandó ki. Ebből a felállásból önként következik, hogy a permetlével való védekezés, mely különben egyedül éri el a kitűzött célt, — csak akkor fizetődik ki, ha egy holdon az összes fertőzés nem haladja túl az 5%-ot.

Ez a megállapítás úgy értelmezendő, hogy egy holdon, ha minden fertőzött foltot összeadnánk, az egész fertőzött terület nem lenne ki többet 250—270 négyzetméternél.

Egyik olvasóink azt közli ve-lünk, hogy 7 hold lucernásából 1 hold körülbelül teljesen arankás. Ebben az esetben tényleg nem fizetődik ki majdnem 5800 liter permetlevet készíteni, hogy az egész fertőzött terület meglocsolható legyen.

Egyetlen eredményhez vezető kifizetődő módszer tehát az első arankás foltok azonnali lepermetezése.

Beszüntették működésüket az érmelléki olajmalmok. A pénzügyminisztérium közelebről rendeletet adott ki, amelyben a rendszer évi adón felül arra kötelezi az olajütő malmokat, hogy présenként havi ötezer lej külön illetéket fizessenek. A rendelet általános elkeseredést keltett az olajmalmosok körében. Gyűlést tartottak és a gyűlésen elhatározták, hogy inkább beszüntetik üzemeiket, de nem hajlandók a magas külön adót fizetni. Az olajmalmok határozata súlyosan érinti a lakosságot, mert több napi járóföldre kell, hogy vigyék az olajütésre szánt magot.

Kisgazdák csak nagy ünnepek előtt örülhetnek fehér lisztet! A buza értékesítéséről szóló törvény egyik pontja a kisgazdák lisztőrlési jogát szabályozza. Kisgazdák vámmalmokban csak bizonyos feltételek mellett örülhetnek nullás lisztet. A rendelkezések szerint karácsony és húsvét előtt husz-husz nappal minden földművelő család öt-

ten kiló nullás lisztet örülhetnek házi használatra. A rendelkezés sérelmes a kisgazdákra, mert 100 kiló fehér liszt nem fedezi egy kisgazda család egy évi fehér liszt szükségletét.

Drágul a kukorica!

A nagy hőség és szárazság miatt a kukoricatermés kilátásai nagyon megromlottak. Ahol a szárazság idején kellett volna, hogy kössön a kukorica, a kötés egyáltalában nem sikerült. Ahol a hőség idején kötött csövek voltak a kukorica növényeken, a csöveken levő szemek a szárazság és hőség következtében viszsamaradtak fejlődésükben. Ennek következtében a kukorica ára drágul. Ha augusztus hónap első felében nem lesznek bőséges esőzések, a kukoricatermés kilátásai nagyon megromlanak.

Terményárak Cluj-on.

Buza 375, árpa 265, zab 345, kukorica 280 lej mázsánként.

Takarmányárak Cluj-on.

Régi széna 110—125, lucerna és lóhere széna 150, szalma 80 lej mázsánként. Az árak a szárazság következtében emelkedő irányzatot mutatnak.

Csehszlovákia érdeklődik a romániai bor iránt. A meleg időjárás következtében kitűnőnek ígérkezik az ideai bortermés. Az erdélyi hegyvidéki szőlőkben példátlanul álló eset következett be. A korai fajta csemegeszőlők július végére megérttek. Valószínű, hogy a szüret idén két-három héttel előbb lesz, mint rendszeren szokott lenni. A minőség pedig kiválóan ígérkezik. A jelek szerint a külföld nagy érdeklődést mutat a romániai nemes borok iránt. A csehszlovák kereskedelmi kamara literenként 10 lejt ígér a jóminőségű borokért.

Mint a rabló az áldozatát,

ugy fojlja meg

Az aranka a lóherét és lucernát!

Csak

NOVENDA (vagy KUSKUTAN) permettel

pusztul el az aranka
s marad meg az anyanövény.

Anyagrendelés céljából felvilágosítás
nyerhető lapunknál.

Művelődés

Fecskeszív.

És van olyan testvérünk is,
Aki nem vet, nem arat,
Életéhez például vesz
Könnyű fecske-madarat.

Kis fészkebe nem megy bútor,
Csak a család megy bele,
Fényes szemük csak a lámpás,
S fűt a szívük melege.

Nincs sok gondjuk a holnapra,
Ha a mait meglelik,
S hálaadó nótáikkal
Ég s föld köze megtelik.

Könnyű szárnyon beledobják
Szívüket a nagy égbe
S öltözködnek az egeknek
Fényes kéklő selymébe.

Bodor Aladár.

Sandika eltűnése.

Köbi megugatja a zörgő szekeret.

Köbi a jegyzőék feketeszőrű kutyája. Kis sárga csillag van a homlokán; erről az egész faluban ismerik. Köbi tehát, amint látszik, közismert személyiség.

Ott hűsöl a tornác végében. Lévén kora délutáni nyári idő. De egyszerre felüti a fejét. Egy felsővégről jövő szekér zörgése hallatszik mind közelebb. Köbi hegyezi a füleit, a csendes morgásba kezd. Hát hogyan! A szekérben ülő legény pont az ő orra előtt kezd el pattogatni az ostorával! Mintha egyenesen bosszantani akarná ezzel. Köbi ezt tudja is és ki is kéri magának az ő hangzatos nyelvén. De Péter fel sem veszi, sőt! Ha lehet, még nagyobbakat cserdit a levegőbe.

Az elmérgesedő viszálkodásnak Sandi úrfi vet véget. Rászól Kóbira:

— Hallgass Köbi!

Péternek pedig odakiált:

— Hova megy, Péter bácsi!

Péter előbb szétnéz, hogy honnan is jön a hang! Merthogy emberfélét nem lát a környéken.

Aztán bizalmasan elvigyorogja magát:

— Ahá! Most má'látom; Sándorka teccik lenni? A jegyző urék Sándorkája!

Megrántja a lovak gyeplőjét s megáll egy percre, hogy szembenézzen a kis urfival. Biz' az igen apró legény számba megy még, nem csoda, ha a szekerező emberek nem veszik mindjárt észre.

Ott áll a nagy gesztenyefa alatt, az utca-kisajtóban. Zöld tiroli nadrág van rajta, (mekkora nadrág lehet!) Kabát, cipő — az nincs. Minek is ilyen melegben! Öltözetét egy ugyan-csak zöldszínű csibészkalap egészíti ki. A csibészkalap mellett egy kegyetlen hosszú zöldesfeketébe játszó toll lengedez. Ez a Sandika fő büszkesége. Valahol az udvar hátulján, a kakasok viaskodásnak színhelyén zsákmányolta. Eleinte még Köbi is furcsállotta ezt a lengő-lengedező jószágot. S nem egyszer megugatta.

Sandika úgy áll az ajtóban, mint egy kis cövek. Két apró öklét egymásra teszi; — öregesen — nagyosan. Az utcát szemléli komoly méltósággal.

Péter, a legény visszakiált a szekérről:

— Megyek erre, Sándorka! — s az ostorával előre suhint. — Nem jön? — kérdi tréfásan.

Sandi úrfi vágyakozva néz a lovakra, s gondol mind arra a sok gyönyörűségre, ami a szekerezéssel jár...

Péter aztán újra a lovak közé csap és a szekér eltűnik a porfelhők között.

Kóbi újra ugatni kezd: úgy szimatolja: itt valami nincs rendjén. De mint mindig, most sincs több becsülete a háziak előtt, akik már megszokták Kóbi tevékenységét az ugatás terén. S ráhagyják: hadd ugasson! Ugy sincs más dolga...

Dolog van benn az udvarházban.

Különösen így korán délután. Azért is nem nagyon járkálnak az udvaron, amely néptelen és elhagyatott. A háziasszony a konyhában rendezkedik. Az ételmaradékokat, zsirt, tejfelt, fűszereket elrakni — ez mind reá hárul. Aztán meg a vacsorára is már most meg kell tenni az előkészületeket. A cselédeány az edényeket mosogatja, de félfüllel az asszonyára figyel. A délutáni munkabeosztást ilyenkor szokta megkapni.

— Mari! A vajat megköpülöd, amint a mosogatással elkészültél. Aztán elszaladsz Hegedüsnéhez, megmondod neki: a tekintetes asszony tisztelteti; holnap jöjjön el, nagyvasalás lesz. De érted? Egyik lábad ott legyen, a másik meg itt. Nehogy elterécseld az időt!

Mari elvörösödik a mosogatótál előtt, mert találva érzi magát, de azért tiltakozik:

— Én, tekintetes asszony? Nem szoktam én szóbaállni senkivel...

— Azután, — folytatja a tekintetes asszony — a rostát hazaviszed Nagy Ferencnének és mikor mindezekkel elkészültél, bemégy a kertbe gyomlálni. A kalarábé, káposzta ágyásoknál kezded a munkát. De azt megmondom, ne úgy, mint a multkor, hogy csak a nagy gazokat huzigáltad ki!

Az ajtóban egy kis borzas fej jelenik meg, a nyolc éves Juliskáé.

— Anyukám! — lihegi — Adélka fölébredt és nyöszörög! — Mely hír után vágat vissza a picéhez, nehogy az csak egy pillanatra is magára maradjon. De már erre Erzsébet asszony is lecsapja a kezében levő lábast, fedőt — és siet ő is Juliska után a hálósobába.

Mert Adélka ugyan még beszélni sem tud, csöpp, pólyás, alig három-négy hónapos, de azért az egész háznépen zsarnokoskodik. Érthető, mert most ő a legkisebb. Mindig a legkisebb a legkedvesebb. Ezt tudja az Adélka öt nagyobb testvére is. Szelid lemondással bele is nyugosznak. És féltő aggodalom-

mal lesik minden mozdulatát, milyen hangulattal fekszik, ébred.

Öt óra felé járhat az idő, mire a csöpp baba tisztába került, s megkapta a maga kis porcióját.

Adélka aztán újra elaludt. Erzsébet asszony nesztelen léptekkel kioson, mert kiinn még sok a teendő.

Egy pillanatra leül a verandán. Jólesik egy kicsit pihenni. Hej! mert kevesen tudják, mennyi fáradsággal, bajjal jár a gyermekek nevelése, egy ilyen ház vezetése — gondolja el egy kis sóhajtással. De aztán megnyugszik: — Hát hiába, ilyen az asszony-sors...

Nyugtalan szemekkel nézi szét az udvaron: — Milyen csendes! Hol vannak a gyerekek? Öt óra mult, uzsonnát kellene nekik adni. Lenke a nagyanyjánál van. Juliska a kicsi mellett kézimunkázik. Tibor és Viktor az apjukkal vannak az irodában, — számolgatja. — De hol van Sandika? — Türelmetlenül áll fel a helyéről s tekintete újból az udvart kutatja.

— Sandika! Sandika!... uzsonnázni! — Hallatszik az udvar délutáni nagy csendjében.

Sandi úrfi csak nem kerül elő. Mari már Hegedüsnét is megjárta. (Becsületére vált, egy-kettőre visszajött, — az igaz, hogy nem is találkozott útközben senkivel).

Marinak azonban újra futnia kell, bár nem a megállapított beosztás szerint. De hát akkor ki gondolt volna ilyesmire!

— Mari, fuss csak át Szabó Kláriékhoz! Nézd meg, nincs-e ott a gyerek!

Juliska a szemközti biróékhoz szalad. Lenke is előkerül már a nagymamájától, valamint a két fiú is. Mindenik gyereknek jut egy szomszéd, ahol Sandika megfordulni szokott.

De a keresők kókadt fejjel, ijedten futnak vissza. Sandit sehol sem látták.

A tornáo végén Kóbi szólásra emelkedik. Valami szekeret, meg Péter legényt meggyarázza, mérgeesen pislogva ki az utca felé. De persze az ő talján nyelvén. És Kóbinál nincsen szerencséje. Nem értik meg a leggyakrabban igyokozata mellett sem. A nagy zavartalan még kevesebbet törődnek vele, mint más...

Az udvaron végig-hosszig hallatszik a
 kiáltás: — Sandi!... Sandika!

Erzsébet asszony erőslelkű nő... De Is-
 tennem, mikor egy anyának a gyermekéről
 szó... Még a legerősebb lelkek is meg-
 révedülnek... Sápadtan néz maga elé: — San-
 dikája... a pötyöm négyéves legényke, az
 apja szemefénye... — S nehéz sóhaj tör fel
 a szívéből: — Oh, Istenem... mit hozol
 velem!

Lelki szemei előtt sorra elyonulnak az
 világok utóbbi időben hozott hírei... Egy
 kórházban négyéves fiacskája, akit a kó-
 rító cigányok raboltak el, — aztán egy kis
 lány, aki a kutba fult... Oh... ha San-
 dikája is...

— Eredj a tekintetes urért az irodába,
 mondta Marihoz — mondd, hogy rögtön jöj-
 jön a baza...

S megfogta a hozzá legközelebb álló
 gyermeknek a kezét. (Talán a Juliskáé volt,
 vagy a Viktoré? Nem is tudta most).

— Gyerekek, jöjjetek, keressük meg
 Sandikát. Jó az Isten... hátha megtaláljuk...

Ez a szintelenül, szorongó aggódással ki-
 mondott „hátha“ szó a legrosszabbra való
 vártást váltotta ki a nagyobb testvérek
 szívéből.

— Ha anyuka úgy mondja: „Hátha“. —
 akkor talán nincs is meg Sandika...

Elkezdtek a nagy zokogást.

A keresés.

Előbb a lakást kutatták végig. A szobá-
 t, a kamrát, a pincét, a padlást, az összes
 rekeszrényeket. Nem bújt-e valahová be?
 a nagy melegben elnyomta volna az álm?...
 Mindhiába...

Az udvar is sorra kerül. Minden zege-
 ny. Még az a bizonyos hely is. Nem lehet
 ott, oda is beeshetik egy olyan kis gyer-
 mek, mint Sandika.

De mintha a föld nyelte volna el, még
 a nyomára sem lehet ráakadni.
 Vikornak eszébe jut valami:

— Anyukám! Én láttam Sandikát egy
 szor az istálló felé menni, nézzük meg ott.
 Erzsébet asszony nehéz sejtéssel elsi-
 gant magát:

— Jaj! a kicsi fiam! Biztosan a ló rugta
 meg...

KOMOLY KÉRDÉS!

Miért tűri,
 hogy
 kinozza a

RHEUMA, ISCHIAS, KÖSZVÉNY
 oldal, hát, gerincz, szúrás
 szaggatás és keresztcsont
 fájdalom?
 Mikor a csodás hatású
Spongillia
 FÁJDALOMŰZŐ CSÚZ ÉS KÖSZVÉNYKENŐCS
 BIZTOSAN MEGGYÓGYITJA!
ÁRA 0 LEI KONCZ GYÓGYSZERTÁR
 és postaköltség • ODORHEIU •

Ő az anyai szív nyargaló képzeletével
 mindjárt a legrosszabbra gondol. S már látja
 is maga előtt, a gyermek összetiport, véres
 holttestét...

Kétségbeejtő!... Nincs ott sem.

*

Az utcán kíváncsi emberek kezdenek
 mind sűrűbben szállingózni a jegyzőék felé.
 Már tudják az esetet. Mari, amíg az irodáig
 futott, legalább négy-öt embernek elmondta
 a nagy eseményt, azok mindenike ugyan-
 annyinak:

— A jegyző urék Sandikája eltűnt.
 Nem lelik sehol. Mintha a föld nyelte vol-
 na el.

A szövetkezet előtt feltűnik maga a
 jegyző is. Félelmes gyorsasággal vágta
 téren és időn keresztül... Kalap nélkül, ki-
 gombolt kabáttal úgy, amint a hírt vette.

A jégverem táján összetalálkozik a sá-
 padt, zokogó gyermekcsoporttal. A felesége
 jött fel, csüggedt reménytelenséggel a jég-
 veremből.

Egymásra néznek...

A férfi csak annyit mond: — Na!...

De a nézése vádoló, számonkérő: —
 Hova tetted a fiam!

Az asszony, akinek a gyermekek előtt
 erősnek kellett maradnia, az ura előtt nem
 bírja tovább a rossz sejtéseit, a mindenre-
 való elszánását. Összeroppan. Ráborul az ura
 vállára, s kitör belőle a nagy, visszafojtott
 zokogás.

— Nem tehetek róla... hidd el... vő-
 gyáztam a gyerekekre, amennyire tudtam...
 Hiszen tudod, mindent megteszek értük...

A férfi tudja, látja az asszony megtört szeméből, hogy az sokkal jobban szenved, semhogy egyetlen vádoló szót is mondhatna neki a történetekért.

— Ne sirj, Erzsébet, jó az Isten... simítja végig a homlokát.

S az udvarba bemerészkedő kíváncsi ácsorgók egyikének odakiált:

— Hozzanak egy vasmacskát!...

És megkotorják a kutat...

A falubeliek, ismerősök, szomszédok, maguk is futkosni kezdenek. Ki a cigánygödör felé, ki az Urakárkához, ki más veszedelmes helyek irányába. Ugy látja mindenki, hogy most már több kettőnél a dolog.

De Sandika nem kerül elő.

Lassan leszáll az este. Eljön a vacsora ideje. Vacsora? Ugyan ki gondol most vacsorára?

A nagyobb testvérek, sirástól elfáradva, összetörve, a közben felébredő Adélka kocsija körül ülnek.

Velük van Erzsébet asszony is. A picikét el kell látni. Ő nem tudja felfogni, hogy Sandika nincsen... És ki tudja, talán nem is lesz meg... Őneki itt van az étkezési ideje és megköveteli a maga kis porcióját. Csak azt nem érti, hogy az ő szép mamája miért nem kacag úgy rá, mint máskor?

De Erzsébet asszony csak néz... néz maga elé mereven, az arcára kövesült fájdalommal. A kicsi Adélka ott fekszik az ölében,

vidám gögicseléssel. Mintha észre sem venné. Ki tudja, hol járnak a gondolatai!...

Az árván maradt testvérek pisszenni sem mernek az édesanyjuk mellett. Érzik, hogy neki most nagy bánata van, amit nem szabad megzavarni. Ugy ülnek nagy csendben, míg egyiknek is, másiknak is alácsuklik a feje. Elnyomja őket az álm...

Az óra tizet kongat... De az udvaron még mindig jövés-menés van. Most már lámpával. Olykor a lármán keresztül hallatszik egy-egy rendelkező, parancsoló hang:

— A kisbíró dobolja ki a faluban... A nép most jön haza a mezőről; hátha tud valami róla valamit.

— Károly (ez a kocsisnak szól) te pedig a Rozin átnyargalsz Gacsalyába, a csendőrséghez. A kóborló cigányokat még az éjjel kutassák végig a vidéken. Itt a levél, ezt az őrmester urnak adod át!

A sötétben is megismerik, — ez a tekintetes jegyző úr hangja.

Lassanként belefáradnak az eredmény nélküli keresésbe. A falubeliek hazamennek, hiszen már elég későre jár az idő. A jegyző azon veszi magát észre, hogy egyedül van. Fásult gyöttrődéssel ül le a verendán egy székbe. Gondolkozni próbál, vagy legalább is rendezni azt a nagy zür-zavart a fejében. De nem megy sehogy. Gondolatai felmondják a szolgálatot.

CARNAUBAVIASZ

táplálja,
gondozza és
ápolja a bőrt,

ezért
olcsóbb a többiekénél
és egyúttal

a legjobb
ORVOSSÁG

az
ön

részt.

Most már csend van köröskörül. Csak a kutyák felelgetnek egymásnak, ki vékonyan, ki vastagon...

*

...Féltizenegy felé egyszerre szekézőrkés veri fel a nagy csendességet. Majd egész közelben, a kapu előtt megáll. Kóbi az éjszakai őrhelyen dühösen felugat: au! vau! És mond hozzá még egy sor cifraságot. De megint csak az ő talján nyelvéen.

Az utcakisajtnak megcsikordul a zára és nehéz, csizmás léptek kopognak végig a kövön. A már félig álomba alélt férfi felrezen. Valaki köszönt hangosan:

— Szerencsés jóestét kívánok! Én vagyok a', tekintetes úr, Péter. Itt hozom e a kis úrfit."

A férfi felriad s a legény karjaiban mozdulatlanul fekvő gyermektestre pillant. Átnyilalik rajta valami ijedt, nagy félelem.

— Meghalt?!... — szaladt ki a száján a szó.

A legény megütődve néz a sötétben kísértetiesen ráfehérlő archa:

— Dehogy is, tekintetes uram, csak alszik.

— A ricsei mezők alól jöttünk... Egy kicsit hosszú vót' az út, oszt a kis úrfit elnyomta az álm... Nyugodalmias jóéceakát kívánok. — Köszönt újra és kikopogott az udvarból. Még egy darabig hallatszott az éjszaka csendjében a szekér zörgése, de már mind elhalóbban. Míg aztán a felsővég valamelyik háza előtt végleg megszűnt.

*

A férfi csak nézett, nézett az alvó gyermek arcába, bódultan. Mint valami pehelyt, úgy tartotta a karjában. A hálószobából gyöngé lámpafény szűrődött ki; arrafelé tartott. S amíg ment, mindig ezt a pár szót ismételte magában:

— Jó Isten! Micsoda egyszerű és mégis milyen boldog kis szó... Csak alszik... alszik... nem... nem halt meg, csak alszik...

F. László Marcella.

Álmoságot Alkalmi

Gyógyszer, alvás ellen.

Amerikában kísérleteket végeznek olyan szerrel, amelyik az alvást megakadályozza. Hir szerint egy tudós megtalálta az álmoság ellenszerét és kísérletileg kimutatta, hogy a szer alkalmazása után az álmoság elmúlik. A felfedezést általában nem fogadják kedvezően. Az orvosok ugyanis azt állítják, hogy a szer csapást jelent az emberiségre, mert a szervezetnek feltétlenül szüksége van alvásra. Ha az alvást mesterséges úton megakadályozzuk, a szervezet nem pihen és abból baj származik.

Magyar pásztorok dicsősége.

A múlt esztendőben Magyarországon nagy ünnepek keretében mutatták be a Kunszentmiklósi vidéki pásztorok tudományukat. A bemutatón terelő kutyákkal vonultak fel és a

nagy számban összesereglett külföldiek bámulattal nézték, hogy a magyar juhász hogyan gondozza és tereli nyáját. A bemutatónak nagyon érdekes következménye lett. Résztvevő a bemutatón egy dús gazdag, luxemburgi földbirtokos, akinek nagyon megtetszett a magyar pásztorok munkája. Hazatérve elhatározta, hogy birtokára magyar pásztorokat fogad. Közlelebről levelet írt Kunszentmiklósi és abban azt kéri, hogy ajánljanak gazdasága részére két juhászt, akik birkanyájait pásztorolják. A levélben kiköti, hogy a pásztorok teljes felszerelésüket magukkal kell, hogy vigyék még a kutyájukat is. A feltételek közt szerepel, hogy három esztendeig kell Luxemburgban maradniok, hogy ezalatt az idő alatt az odavaló pásztorok teljesen eltanulhassák a magyar pásztorok tudományát. A birtokos nagyon szép fizetést helyezett kilátásba a kiskunsági pásztoroknak. Tel-

jes ellátást és havi négyszáz frank fizetést (négyezer lejt), ajánlott fel az elszegődő juhászoknak. A luxemburgi birtokos érdekes elhatározása nagy dicsőséget jelent a magyar pásztorokra nézve. Németországban, Angliában és más nyugati államokban külön iskolákban oktatják a pásztorlás tudományára a pásztorokat. Magyarországon ilyen iskolák nincsenek, de az elődök tudománya apáról fiúra száll át és ma már olyan tökéletes fokot ért el, hogy mint ez a példa is bizonyítja, a külföldön is megbecsülést szerzett a magyar pásztoroknak.

Anyósvárás.

— Pista, itt van 20 lejt, menj ki az állomásra, nagymama elejébe, mert most kell érkeznie — szól az apa fiához.

— És ha nem jönne meg?

— Akkor még kapsz husz lejt! — feleli az apa.

Tanácsadó

Azon előfizelőnk részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. — Tkintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), mert ennek költségeit ni nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódij is beküldendő. — Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekük a választ lapunkban adjuk meg.

V. B. Arcus. A legjobb minőségű buzával kapcsolatos jutalom ügyében forduljon a megyéje szerint illetékes mezőgazdasági kamarához. Különben az ügyre nézve a községi jegyzőségek és a fősolgabíróóságok tudnak felvilágosítást adni.

F. I. Milyen adókat lehet kölcsön kötvényekkel fizetni? A pénzügyminiszter rendelete értelmében, az országfejlesztési kölcsön második kibocsátású kötvényeivel az 1934. évi fennálló adóhátralékokat lehet fizetni. Az 1934. után keletkezett adótartozások a második kibocsátású országfejlesztési kölcsön kötvényeivel nem fizethetők.

F. L. A tojást vízüvegben tarthatja el legjobban. A szert drogériában vagy patikában szerezzze be. A vízüvegben eltett tojások ize kifogástalan és egy évi tartás után is felhasználhatók. Kaphatók gyáriszerek is a tojás megőrzésére. Akármelyik nagyobb szakkereskedés ad erre vonatkozólag felvilágosítást.

N. G. Ojduła. Ön levelében azt a kifejezést használja, hogy nem telekkönyvi tulajdonos és következőképpen mint főadós nem veheti igénybe a konverziós törvény kedvezményeit. Megjegyezzük, hogy a törvény értelmében

nemcsak az ugynevezett telekkönyvi tulajdonosok jogosultak a törvény kedvezményeire, hanem minden telekkönyvön kívüli, illetve a törvény szavait használva a látszólagos tulajdonosok is, szóval azok is, akik 1931. december 18. előtt valami címen ingatlan tulajdont szerzettek, de a tulajdonjoguk nem nyert telekkönyvi bekebelezést. Ha tehát Ön ilyen tulajdonos úgy sikeresen érvényesítheti jogait. Ha azonban ilyen tulajdonra sem hivatkozhatik, akkor a helyzet az, hogy Ön nem élvezheti a kezesse révén a konverziós redukciónkat. Ha a kezesse kifizette a tartozást konverziós kedvezménnyel és Ön nem konverziós adós, abban az esetben a Hitelszövetkezet jogosan követelheti Öntől az eredeti adósság és a kezesse által kifizetett összeg közötti különbséget. Ha ilyen módon majd rendezve lesz az egész tartozás, a Szövetkezet a váltót ki fogja adni, de nem Önnek, hanem a kezessének, hogy Önnel szemben esetleg visszaváltókövetelést érvényesítsen váltói uton az általa tértített összeg erejéig.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

Özv. K. F.-né Chichis, U. J. Zabala, H. J. Lugo, B. G. Caraseu, N. L. Praid, V. I. Coltesti.

Előfizetőinkhez! Hátralékos előfizetőink közül sokan tettek ígéretet arra, hogy aratás után minden külön felszólítás nélkül rendezik lapunkkal szemben fennálló tartozásaikat. Ez alkalommal figyelmeztetjük ezeket az előfizetőket, hogy ne feledkezzenek meg ígéretükről, mert most a nyári hónapok alatt van a legkevesebb bevételünk s feltétlenül számíthatunk arra, hogy akik haladékokat kértek, eleget tesznek fizetési kötelezettségüknek. Ettől függetlenül minden hátralékost felhívunk tartozása kifizetésére, különösen azokat, akik na-

gyobb összeggel tartoznak, mert ha rövid időn belül nem rendezik hátralékukat, a lapküldést részükre a legnagyobb sajnálatunkra kénytelenek leszünk megszüntetni.

H. J. Vilvorde. Megalapítottuk, hogy sorsjegye a június hó 15-iki húzáson nem nyert.

D. Panticea. A korona értékben vásárolt sorsjegyek csaknem teljesen értéktelenek. All ez mindkét sorsjegyre. Így az Ön által felmentett 10.000 koronás nyaremény alig ér néhány lejt. Átszámítva, tehát ezekkel nem érdemes foglalkozni.

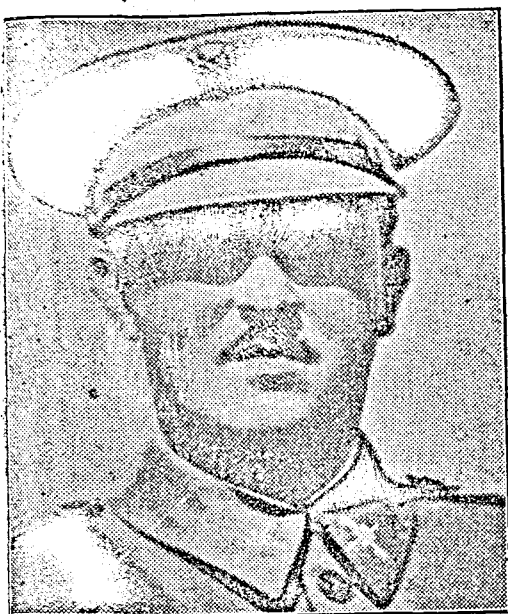
B. D. Szives soraira válaszolva értesítjük, hogy örömmel adunk helyet a levélben körvonalazott irányú cikkeknél. Ismeri elveinket és lapunk irányzatát. Azok figyelembe vételével szíveskedjék cikkeket megírni.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: K. F. Seini 305, B. I. Vánatori 105, M. L. Lunca de sus 235, ifj. B. L. Ghiarao 130, N. Gy. I. Válcáni 150, H. G. Petroseni 300, N. F. Hasdat 150, Sz Gy. Oraşul-Nou 155, R. I. Turulung 150, V. M. Sânpetru de Camp. 150, L. B. Budapest 250, Z. J. Vinţul de sus 150, R. J. Brateş 450, T. L. Manerán 155, L. D. Soimuşul-Mio 150, G. J. Satu-Nou 155, S. G. Tompa 150, Hitelszöv. Viile-Satunare 400, K. L. Seini 150, S. S. Arpăşel 155 lejt.

Apróhirdetéseik

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lejt. Legkisebb hirdetés 50 lejt. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lejt. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lejt. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Varrógépek, kerékpárok, gramofonok és ezek alkatrészeinek javítóműhelye. Pontos és gyors kiszolgálás. Baumgarten Géza, Târgu-Mureş, Str. Calarasiilor No. 19.

A spanyol forradalom vezetője.

Spanyolország annak idején elkerülte a világháború megpróbáltatásait, megőrizte semlegességét. A háború után azonban a spanyolok is a legsúlyosabb válságokon estek át. Államformájuk is megváltozott, királyukat elűzték, köztársasággá alakultak át. A belső békét azonban nem tudták megteremteni. Az ellentétek gyilkos polgárháborúra vezettek, amely hetek óta pusztít emberéletet és nemzeti vagyont egyaránt. Egyik felől a régi hagyományok és királyság hívei, másik oldalon a szociális és kommunista elemek állanak. A kormány az utóbbiak kezében van, a forradalmat a jobboldaliak rendezik. A forradalom vezetője Franco tábornok. A harc kimenetele bizonytalan, csak a romlás és pusztulás bizonyos, amely a szerencsétlen spanyol népet sújtja.

A törökök a Dardanellákban.

Hosszas tárgyalások után a törökök engedélyt kaptak, hogy a Dardanella tengersizorost újra megszállják és megerősítsék. Képünk a régi erődítményeket ábrázolja. A mai hadászati viszonyok közt ezek az erődök alig érnek valamit, érthető tehát, hogy a törökök egészen új módszerek szerint fogják a katonai megerősítést végrehajtani.

TANULD MEG!

Ragasztószer mézgából.

A kereskedésben kapható arab mézgát jól lehet pótolni a csontmagvu gyümölcsfák mézgájával. Különösen a cseresznyefa mézgájából lehet kitűnő ragasztószert készíteni. Az erdeinkben vadon növény vadcsesznyefa mézgája minőségben teljesen megközelíti az arab mézgát. A gyümölcsfákról szedett mézgát meg kell törni és langyos vízbe kell beáztatni. Egy napi állás után a ragasztószer készen van.

Ha a leves el van szóva...

A jó levesben annyi sónak kell lennie, hogy se sósnak, se sótalannak ne érezzük. Megtörténik azonban, hogy a levest elsózzák. Ilyen esetekben a következő módon segíthetünk a bajon. Néhány szelet nyers krumplit teszünk a levesbe és rövid ideig főzzük. A krumpli-szeletek felveszik a sót és ezután kiszedhetők a levesből. Az eljárást esetleg megismételjük, még pedig addig, amíg a leves elveszti a felesleges só-tartalmát és jóízűvé válik.

Elhagy minden a világon,
 Ugy eltűnik, mint a lábnyom.
 Egy megmarad, majd meglátod:
 A MAGYAR NÉP, jóbarátod.

Sok mindenre lehet használni az ecetet!

Nyáron friss húst ecetben lehet legjobban eltartani. Az ecetben tartott hús nem romlik meg. Ha a húst sütés előtt ecettel dörzsöljük be, sokkal finomabb és porhanyóbb peccsenyét szolgáltat. Ecet és olaj keverékével bútorokat lehet fényezni. Mint hajápoló szer is beválik az ecet. Allítólag, aki ecettel mossa haját, későre őszül meg. Az ugynevezett linoleum szőnyegeket és a finom bőrtárgyakat ecet és olaj keverékével kell bekenni. Visszanyerik fényüket, puhákká és hajlékonyakká válnak. A színes nyári ruhák mosásánál néhány csepp ecet megakadályozza a színek kifakulását.

Mindenképen büntetés.

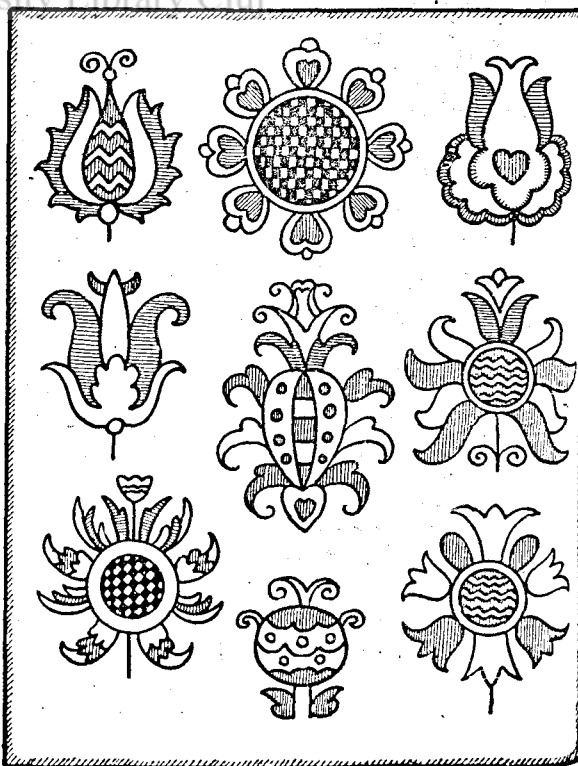
- Itt nem szabad halászni. Ezért büntetést kap.
- Én nem halászok, csak a gilisztát.
- Az más. Mutassa a gilisztát!
- Tessék.

— Úgy? Hát mégis jöjjön holnap a rendőrségre. Mégis büntetést fog kapni.

— Miért?

— Mert a gilisztán nincs fürdőruha, mégpedig meztelenül nem szabad fürödni.

A magyar díszítés alapformái.

Egy szép rózsaszín elemet és néhány sajátos összetételű díszítő alapformát közlünk gyűjteményünk kiegészítésére. A népi művészet képzelő ereje kifogyhatatlan szébbnél-szebb alapformát formál; egyszerű elemekből a legváltozatosabb gazdag díszítést teremti meg.